सन २००७-२००८ करीता १००% केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत अनुदान वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय क्र. केपुयो- २००७/प्र. क्र.५४/जल-८, मंत्रालय , मुंबई -४०००३२ दिनांक : २४ जानेवारी , २००८

वाचा: १) केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे पत्र क्र.६-६/२००७-एम.एम.-१ दि. २७ डिसेंबर,२००७ व दि.४ जानेवारी,२००८.

- २) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक केंपुयो-२००७/ प्र.क्र.५४/जल-८, दिनांक १९ सप्टेंबर, २००७.
- ३) संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, पुणे यांचे पत्र क्र.रापाविका/अनुमा/१७२/ मृद-१/२००८, दिनांक ११ जानेवारी,२००८.

प्रस्तावना:-

शेतीसाठी अत्यंत मूल्यवान असे माती व पाणी यांचे संवर्धन करून व त्यायोगे कृषी उत्पादनात वाढ करून स्थैये आणण्याच्या दृष्टीकोनातून केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रम ही पाणलोट विकासाची योजना ७ व्या पंचवार्षिक योजनेपासून सुरू केली आहे. १० व्या पंचवार्षिक योजनेच्या कालावधीपासून सदर योजना केंद्र शासनाच्या निक्त मार्गदर्शक सूचनानुसार (वारसा जनसहभागिता) लोकसहभागातून व प्रकरूप कार्यान्वयन अधिकरणाच्या माध्यमातून राबविण्यात येत असून या योजनेतर्गत मृदसंधारणाची कामे पाणलोटाच्या माध्यमातून करण्यात येत आहेत. राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाच्या अमलबजावणीकरिता केंद्र शासनाकडून १००% निधी उपलब्ध होतो. १०व्या पंचवार्षिक योजनेच्या कालावधीमध्ये सदर योजनेतर्गत राज्यातील ३३ जिल्ह्यातील १३७ तालुक्यांमध्ये ४३३ लघु-पाणलोट निवडण्यात आले आहेत.

- १.२ केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत सन २००७-०८ करिता वर्क प्लॅन अंतर्गत एकूण रु. १६.०० कोटी इतका निधी मंजूर केरना आहे. त्यानुसार राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रम अंतर्गत कामांसाठी संदर्भाधीन दिनांक १९ सप्टेंबर, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२.२० कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे.
- १.३ केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २७ डिसेंबर,२००७ च्या पत्रान्ववे राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरीता र.२९४.७४ लक्ष इतका अतिरिक्त निधी मंजूर केला आहे. तसेच दिनांक १ एप्रिल,२००७ रोजी अखर्चित असलेला र.७३.७७ लक्ष सन २००७-०८ मध्ये खर्च करण्यास मान्यता दिली आहे. सदरचा निधी मिळून राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरिता असे एकूण १९६८.५१ लक्ष इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास मंजुरी दिलेली आहे.
- १.४ सन २००७-०८ मध्ये केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या निधीपैकी यापूर्वी वितरीत केलेला निधी वगळून केंद्र शासनाने मंजूर केलेला अतिरिक्त निधी, अखर्चित पुनर्जिवित निधीसह उर्वरित निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २७ डिसेंबर,२००७ च्या पत्रान्यये राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरीता रु.२९४.७४ लक्ष इतका अतिरिक्त निधी मंजूर केला आहे. तसेच दिनांक १ एप्रिल,२००७ रोजी अखर्चित असलेला रु.७३.७७ लक्ष सन २००७-०८ मध्ये खर्च करण्यास मान्यता दिली आहे. सदरचा निधी मिळून राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरिता असे एकूण १९६८.५१ लक्ष इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास मंजुरी दिलेली आहे.

२. केंद्र शासनाने दिलेल्या मान्यतेच्या अधीन राह्न केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २७ डिसेंबर, २००७ च्या पत्रान्वये राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरीता रू.२९४.७४ लक्ष इतका मंजूर केला अतिरिक्त निधी, तसेच दिनांक १ एप्रिल, २००७ रोजी अखर्चित असलेला रू.७३.७७ लक्ष सन २००७-०८ मध्ये खर्च करण्यास दिलेली मान्यता विचारात घेऊन राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरिता एकूण १९६८.५१ लक्ष इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास राज्य शासनाची प्रशासकीय आणि वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- ३. केंद्र शासनाने दिलेल्या मान्यतेच्या अधीन राह्न राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाअंतर्गत संदर्भाधीन दिनांक १९ सप्टेंबर, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२.२० कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे. आता सदर शासन निर्णयान्वये उर्वरित एकूण रू.१६७४.७४ लक्ष (रुपये सोळा कोटी चौ-याहन्तर लाख चौ-याहत्तर हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर वितरीत करण्यात आलेल्या निधीमध्ये दिनांक १ एप्रिल, २००७ रोजी अखर्चित असलेला रु.७३.७७ लक्ष इतक्या निधीचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे.
- ४. उपरोक्त निधी खर्च करण्यास आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच संबंधित जिल्हयांना निधीचे वितरण करण्यासाठी त्यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. आयुक्त (कृषि) यांनी संबंधीत जिल्हयांना निधी उपलब्ध करून देताना केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना आणि अटी व शर्तीच्या अधीन राहून सदर प्रकल्प/कार्यक्रमासाठी संबंधीत जिल्हयांना निधीचे वाटप करावे व त्याकरिता आवश्यक मार्गदर्शक सूचना निर्गमित कराव्यात. तसेच या प्रित्यर्थचा भौतिक आणि आर्थिक प्रगती अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासन व राज्य शासनास सादर करावा. तसेच यासंबंधीचा मासिक खर्चाचा प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास सादर करावा.

आता राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरिता दिनांक १९ सप्टेंबर,२००७ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेला रु.२.२० कोटी इतक्या निधीसह एकूण रु.१८९४.७४ लक्ष (रुपये अठरा कोटी चौ-याण्णव लक्ष चौ-याहत्तर हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

५. या प्रित्यर्थचा चालू आर्थिक वर्षातील खर्च सन २००७-०८ च्या अंदाजपत्रकामध्ये खाली नमूद केलेल्या लेखा शिर्षाखाली मंजूर असलेल्या तरत्दीतून भागविण्यात यावा आणि त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. हा खर्च करताना विहित केलेल्या कॅशफ्लो (मासिक निधी विवरणपत्र) नुसार हा निधी खर्च करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

- ६. हा शासन निर्णय केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे संदर्भाधीन पत्र दिनांक २७ डिसेंबर,२००७ व दिनांक ४ जानेवारी, २००८नुसार तसेच वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.खर्चनि-१०.०७/प्र.क्र.१४/अर्थोपाय, दि.२ जून, २००७ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेला अधिकासस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००**८**०। २५ 1,२०५५ ९००९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रेखा भिडे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासनः

आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे -४११ ००१.(५ प्रती)
संचालक (मृदसंधारण), कृषि आयुक्तालय, पुणे-४११ ००१ (५ प्रती)
महालेखापाल -१/२, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर. (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) (३ प्रती)
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (३ प्रती)
निवासी लेखापरीक्षा, अधिकारी, मुंबई.(३ प्रती)
विभागीय कृषि सहसंचालक, सर्व.
जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, सर्व.
जिल्हा कोषागार अधिकारी, सर्व. (३ प्रती)
नियोजन विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
अवर सचिव (२-अ) कृषि व पद्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
कार्यासन क्रमांक जल-११, ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
जल-८ (निवडनस्ती) ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.